

[Rimstad.]

i denne sal i de sidste dage været talt så meget om inflationsfaren ved VK-planens skattelettelse på 800 mill. kr. Vi er enige i, at der her, hvis man ikke effektivt sørger for en betydelig privatopsparing i forbindelse med en sådan skattelettelse, er en fare. Men faren bliver ikke på nogen måde mindre, hvis regeringen ad bagdøren har til hensigt at pumpe milliardoverskuddet ud til tilskud af den ene eller den anden art, som direkte vil gå ud i forbruget. Lad os få at vide, hvad regeringens planer med hensyn til dette overskud er.

Den anden hovedgrund til, at vi ikke kan forlige os med det foreliggende lovforslag, er dets milliardudgifter til en folkepension på forsørgelsesbasis, så længe forsikringsformen her ikke er grundigt undersøgt. Vi må her i denne sal have meget store tanker om vore børns og efterkommeres flid og dygtighed, når vi tør vove at lægge sådanne byrder på dem som de her indicerede. For den milliard, der her er tale om, er jo kun den spagfærdige begyndelse. Hvis vi ser på de sidste tiårs tal, ser sagen således ud: i 1940 var antallet af aldersrentenydere 334 000, der delte et beløb på 147 mill. kr. I 1950 var rentenydernes antal steget til 429 000, der tilsammen fik 475 mill. kr., men i 1960 fandtes der en halv million gamle, der i folkepension fik 1 024 mill. kr. Enhver kan se, at hvis denne udvikling fortsætter gennem en tid med mange folketingsvalg, ved hvilke mange ældres stemmer skal indkøbes, bliver det meget snart møllestene, som vi er parat til at hænge om halsen på vore børn, når de skal overtage forpligtelserne over for os. Det vil simpelt hen blive nødvendigt at finde et andet grundlag for folkepensionen end det nuværende almissergrundlag.

Foruden disse to hovedindvendinger har vi til finanslovforslaget en række bemærkninger vedrørende forhold, som vi heller ikke kan tiltræde. Vi mener f. eks., at flere statsvirksomheders underskud bør nedbringes eller afskaffes. Man havde forventet, at statsbanernes tidligere underskud på 96 mill. kr. kunne have været nedbragt væsentligt ved de takstforhøjelser, der blev vedtaget ved lov af 11. juni 1959. Men som det vil ses af finanslovforslaget under § 2. A., er dette underskud ikke formindsket, det er stadig

på ca. 100 mill. kr. Og hvorfor har takstforhøjelserne ikke, som forudsat, formindsket underskuddet? Ja, ved henvendelse til statsbanerne har jeg fået oplyst, at forhøjelserne virkelig har bevirket en merindtægt på ca. 40 mill. kr., men at dette beløb er medgået til følgende udgifter: lønstigninger 14 mill. kr., stigning i forrentning og afskrivning 10 mill. kr., stigning i ikke specificerede udgifter 16 mill. kr.

Det drejer sig altså her om en moderne udgave af danaidernes kar: jo mere man hælder i det, jo mere kan det rumme, for karret er bundløst. Det er blot beklageligt, at det er skatteydernes penge, der skal anvendes til denne demonstration. Men når takstforhøjelser alene ikke kan nedbringe denne statsvirksomheds underskud, bør man, som i det private erhvervsliv, rationalisere og forenkle. Jeg mener i dagspressen at have læst en udtalelse af generaldirektør Skov, hvori han siger noget lignende som, at han med lethed kan skabe balance på banernes regnskaber, hvis han får frie hænder til at rationalisere. Hvorfor lader vi så ikke generaldirektøren prøve? Hvad er det for hensyn, der her holder os tilbage?

Og hvad der på dette sted er sagt om statsbanerne, gælder også statshavnene og de private baner med statstilskud. Kan takstforhøjelser ikke klare problemerne med hensyn til de evindelige underskud, må rationaliseringer og forenklinger bringes i anvendelse.

Statens mangfoldige tilskud til private foreninger, selskaber, rejser, tidsskrifter, kursus, private museer o. lign. andrager i alt 52 mill. kr. Langt de fleste af disse tilskud burde efter vor formening afskaffes. På disse områder dækker staten i adskillige tilfælde levebrød, som må være staten uvedkommende.

At der kan spares på statens budget, er hævet over enhver tvivl. At man forsøger at spare ved at nedsætte en kommission til at finde mulige besparelser inden for administrationen, fører derimod næppe til større resultater. Som det allerede er sagt én gang under denne debat, må man have lovgivningen med sig og bag sig, hvis virkelige besparelser skal gennemføres.

De uafhængige er med hensyn til skattelettelse af samme opfattelse som forhenværende finansminister Thorkil Kristensen.